

Savjeti za sigurnije korištenje interneta

ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

CARNet

HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA
CROATIAN ACADEMIC AND RESEARCH NETWORK

U suradnji s

POŠTUJ PRAVILA KORIŠTENJA INTERNETA

Ta pravila su jednostavna i slična pravilima ponašanja u stvarnom životu. Treba biti pristojan i poštivati sebe i druge. Može se šaliti, ali ne ismijavati ili vrijeđati nekoga zbog bilo kojeg razloga. Kako želiš da se drugi odnose prema tebi tako se i ti ponašaj prema drugima. Ako ne vidiš onoga s kim komuniciraš ne znači da ga tvoji postupci ne mogu povrijediti.

ČUVAJ OSOBNE PODATKE, SVOJE ALI I TUĐE

Treba pažljivo postupati s osobnim podacima kao što su ime i prezime, adresa, broj telefona ili mobitela.

Nikad ne daj ove podatke nepoznatim osobama niti ih objavljuj na svojim blogovima. U pričaonicama (chat rooms) umjesto svog imena koristi nadimak koji se ne može povezati s tvojim imenom. Iako se ne vidi tko koristi koji nadimak, u slučaju potrebe, stručnjaci koji rade u davateljima usluga pristupa Internetu to ipak mogu istragom ustanoviti. Isto tako, nikad ne šalji svoje fotografije nepoznatim osobama. Ako primjetiš bilo što neobično ili ti bilo što nije jasno obrati se roditeljima ili nastavnicima i zatraži objašnjenje.

ČUVAJ SVOJU LOZINKU

Posebno čuvaj svoju lozinku. Ako nekom daš ili ako netko sazna tvoju lozinku, tada se može predstaviti kao ti – može čitati tvoju e-mail poštu ili slati drugima e-mail poštu predstavljajući se kao ti. Može se u pričaonicama predstaviti kao ti ili na tvom blogu ili webu ojaviti nešto u tvoje ime. Također pažljivo čuvaj podatke o brojevima računa u banci ili brojevima kreditnih kartica, svojih ili od roditelja. Upozori i roditelje da budu pažljivi.

NEPRIMJERENI SADRŽAJ I NEPRIMJERENA KOMUNIKACIJA

Ako pri surfanju ili pretraživanju naiđeš na sadržaj koji te iznenadi ili uznemiri zatvori prozor i nastavi surfati po poznatim stranicama. Obavijesti roditelje ili nastavnike te se dogovorite kako da ubuduće izbjegneš takve slučajeve. Međutim, ako pri komunikaciji s drugim ljudima primjetiš da te napadaju, vrijeđaju ili na bilo koji drugi način uznemiruju da se osjećaš neugodno, obavezno pozovi roditelje ili nastavnike koji će odlučiti treba li obavijestiti policiju.

NE SASTAJ SE S NEPOZNATIMA

Ako upoznaš nove prijatelje ili prijateljice preko Interneta nikako ne dogovaraj sastanak s njima, a da ne upoznaš s tim svoje roditelje ili nastavnike. Ne zaboravi, na Internetu nikad ne znaš s kim razgovaraš ili se dopisuješ. Svatko se može predstaviti s nadimkom ili čak nečijim pravim imenom, a da ti to ne možeš otkriti. Ako roditelji ili nastavnici odobre da se sastaneš, na takav sastanak obavezno i oni moraju ići s tobom.

NE VJERUJ SVEMU ŠTO VIDIŠ ILI PROČITAŠ

Internet je velik i na njemu ima svkojakah informacija. Ponekad netko ne znajući objavi krivu ili netočnu informaciju, a ponekad to učini čak i namjerno. Stoga pri surfanju i traženju informacije koristi provjerena i poznata web sjedišta. Ako ti je bilo što nejasno pitaj roditelje ili nastavnike.

ZAŠTITI SVOJE RAČUNALO

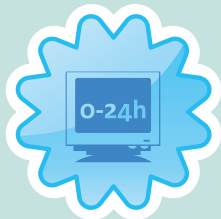
Na Internetu postoji mnoštvo računala i programa, pa među njima postoje čak i oni koji nisu dobronamjerni. Stoga treba zaštititi računalo koje se spaja na Internet. Na takva računala treba instalirati posebne programe koji će ga štititi od mogućih nepogoda. Među takve programe spadaju antivirusni programi za obranu od računalnih virusa, vatrozidi za zaštitu od uljeza, čistači neželjenih programa (npr. čistači spywarea) i anti-spam programi za odbacivanje neželjene e-pošte. Upitaj roditelje jesu li takvi programi instalirani na kućnom računalu odnosno upitaj nastavnike jesu li instalirani na računalima u školi.

POŠTUJ AUTORSKA PRAVA

Sve podatke na Internetu napisali su ljudi ili računala prema uputama ljudi i svi su oni stavljeni na Internet prema određenim pravilima. Stoga treba poštovati ta pravila te priznavati i poštivati njihov trud. Nemoj prepisivati ili na druge načine koristiti podatke ako to nije dopušteno. Ako je dopušteno navedi izvor podataka i autora.

NE PRETJERUJ S KORIŠTENJEM INTERNETA

I na kraju, nemoj pretjerati s korištenjem Interneta. Nikako nemoj zaboraviti na igru i druženje s prijateljima i roditeljima. Mnoštvo stvari nije moguće naučiti na Internetu već samo uz druženje s drugima.

Raspored sati

Pon

Uto

Sri

Čet

Pet

Prijepodne

Raspored sati

Pon

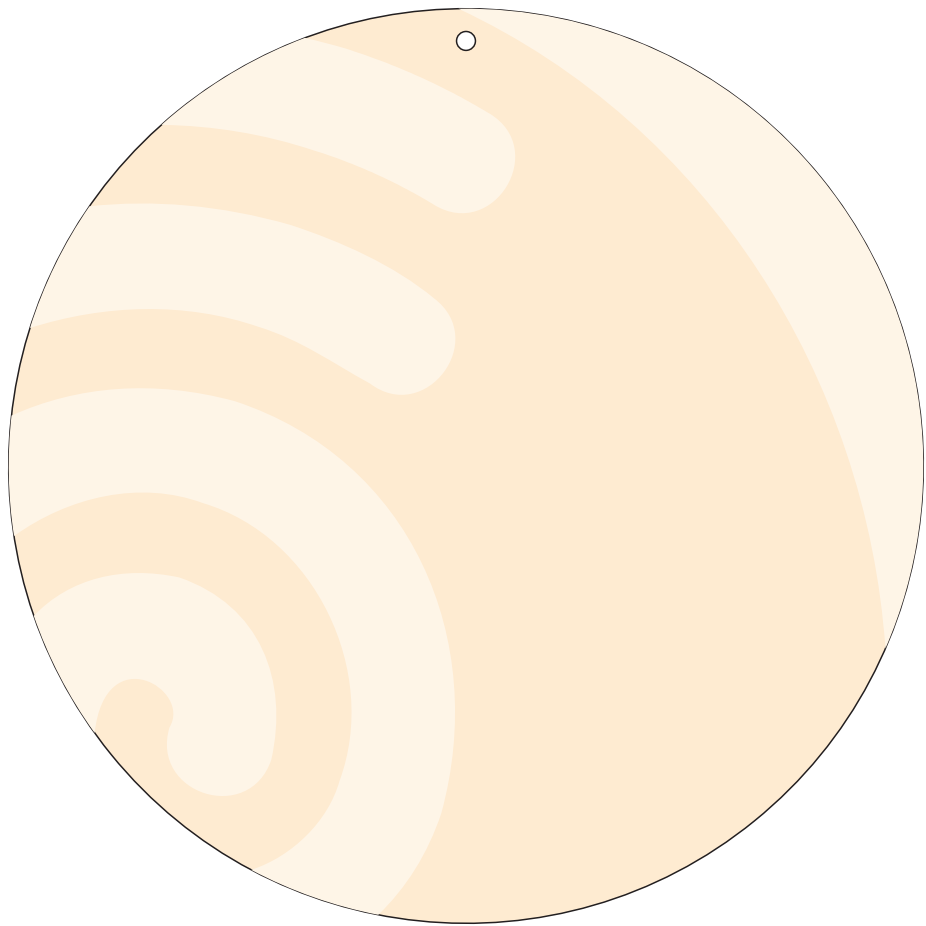
Uto

Sri

Čet

Pet

Poslijepodne

**Ministarstvo znanosti
obrazovanja i športa**

Trg hrvatskih velikana 6
HR 10 000 Zagreb
www.mzos.hr

**Hrvatska akademska
i istraživačka mreža - CARNET**

a: Josipa Marohnića 5, 10000 Zagreb
t: 0800 CARNET (0800 227 638)
f: +385 1 666 1 630
e: helpdesk@carnet.hr
w: www.carnet.hr